

NAPREJ!

Vse za napredek slovenskega ljudstva!

Časopis «NAPREJ!» izhaja dvakrat mesečno, in sicer 4. in 18. — Uredništvo, administracija in ekspedicija je v Ljubljani, Dunajska cesta št. 20. — Vse denarne pošiljatve je pošiljati na naslov: «Delavska tiskovna družba v Ljubljani, r. z. z o. z.» — Vse dopise in spise na uredništvo. — Naročnina za celo leto: K 2.50, za 1/2 leta K 1.25, v Nemčijo K 3.—, v Ameriko K 4.60. — Posamezne številke 8 vin.

Čitajte!

„Delavska tiskovna družba v Ljubljani“ je izdala že lepo število brošur in knjig, na katere hočemo opozoriti svoje cenjene čitatelje. Potreba je namreč, da se dobro čtivo kar najbolj razširi med slovenski proletarijat. Dobre knjige, poučne brošure širijo zavest, bistre razum, jasni pojmje. In pri nas je pač vsega tega zelo, zelo potreba. Zadnji čas vidimo, kako se zavaja slovenski proletarijat, n. pr. v imenu narodnosti. Brezvestni elementi hujskajo delavce zoper njih zdravi razum, češ: narodnost je treba braniti. Da se leta in leta vodi politične boje v imenu cerkve, vere in religije, o tem ni treba izgubljati besedi, saj vsakdo ve. Nujno je, da se v vseh teh ozirih pojmi zjasnijo.

„Delavska tiskovna družba v Ljubljani“ je zato izdala specielno brošuro „Slovinci in narodnostno vprašanje“ (Cena 24 vin.), kjer je ob razloženo stališče Slovencev in še posebej slovenskega proletarijata k narodnostnemu vprašanju. Kdor prebere to brošuro in se zamisli nad pisateljevimi izvajanjmi, ta ne bo slepo drl za tistimi brezvestneži, ki se skrivajo danes za narodnimi gesli, pokrivajoč svojo sebičnost in svoje nečedne politične in gospodarske namene. „Program socialne demokracije“ (Cena 6 vin.) bo povedal vsakomur, da se lažejo tisti, ki govore, da je socialno-demokratska stranka protinarodna. Iz „Razprav VII. strankarskega zbora“ (Cena 60 vin.) bo spoznal vsakdo, da je laž govoričenje

brezstidnih nasprotnikov razredno organiziranega proletarijata, češ, da vodijo jugoslovansko socialno demokratično stranko židje i. t. d. Videl bo, da je stranka delavcev, ki je iz delavstva zrasla, v delavstvu živi in deluje za njegov boljši položaj v kulturnem, političnem in gospodarskem oziru.

Brošura „V dobi klerikalizma“ (Cena 40 vin.) razbistri pojme o boju klerikalizma proti napredku. Wahrmundova brošura „Katoliško svetovno naziranje in svobodna znanost“ (Cena 70 vin.) poda vsakomur dovolj snovi za razmišljanje. Roman „Pod spovednim pečatom“ (Cena 4 K 60 vin.) se bere zelo zanimivo in budi na vsaki strani dušo, srce in razum, da primerjajo opisane slučaje z resničnim življenjem.

„Socializem“ (Cena 20 vin.), „Nevarni socializem“ (Cena 30 vin.), „Strahovi“ (Cena 30 vin.), so brošure, ki podajajo jasno sliko o socializmu, njegovih ciljih in njegovi pravi vrednosti.

Čitajte! Čitajte! Sedanja doba zahteva od vsakega posameznika, da ve, pri čem je, da misli z lastno glavo in da se ne pusti voditi od nikogar kar na slepo.

Čitajte zato in razmišljajte!

Kako se je letos praznoval Prvi maj?

Zanimivo je bilo čitati po prvem maju časopise. Meščanski listi na Dunaju, v Pragi i. t. d. so povedali že poprej, da drugega maja zjutraj

ne izidejo, ker se prvega maja ne bode delalo v tiskarnah. Tretjega maja pa so na kratko poročali o majskih slavnostih; nič zabavljanja, nič zasmehevanja... Delavski listi pa so v lepih člankih označevali letošnje majsko slavo za eno najkrasnejših, kar jih je bilo doslej. In res! Vsi kraji, kjer biva zavedno delavsko ljudstvo, so se prvega maja oblekli kar najslavnostnejše. Dunaj, Praga, Gradec, Lvov, Brno, Trst... tovarne so počivale — delavec-proletarec je praznoval Svoj Dan. Tudi pri nas na Slovenskem je bilo prav lepo majsko slavo! V Idriji, v Trbovljah, v Zagorju je počivalo vse delo, v Ljubljani deloma — Tržič se je prvič pridružil v kolo celokupnega proletarijata, prvič je letos tržiško delavstvo slavilo z dobro uspelim shodom in z zelo animirano veselico Delavski Praznik. Tudi Jesenice niso zaostale. Na Goriškem so se letos prvič tudi socialistično-misleči kmetje udeležili majske proslave... Jugoslovanska socialno-demokratska stranka pa je izdala za majsko slavo prekrasni Majski List, ki se je v tisoč in tisoč izvodih razširil po Slovenskem... Da — Prvi Maj 1. 1909 je pokazal v vsakem oziru velikanski napredek v socialističnem naziranju proletarijata na sploh, slovenskega pa še prav posebej.

Prevrat na Turškem.

Krvnika Abdul Hamida, ki je leta in leta budil grozo po Turčiji, ni več na prestolu v Carigradu. „Božja previdnost“, utelešena v Mladoturkih, ga je odstavila ter ga poslala v kraje, odkoder se več ne pride. Včeraj kot sultan in padišah — včeraj najmočnejši, pred katerim je vse trepetalo — včeraj gospodar nad življenjem in smrtjo — danes navaden jetnik v zaporih, odkoder ni izhoda. Mladoturki so že leta in leta stremili za tem, da se uvedejo tudi v absolutistični Turčiji evropske, človeške razmere. Po dolgem trudu se jim je posrečilo priboriti ustavo — sultan Abdul Hamid jo je „dovolil“ z jezo in srdom v svojem srcu; porabil pa je seve takoj prvi ugodni moment, da je povzročil po svojih pristaših ustajo proti Mladoturkom in ustavi. Ali zmotil se je, meneč, da zmaga in se seveda krvavo osveti. Mladoturki so pripeljali svoje čete pred Carigrad, nastal je boj in — sultan Abdul Hamid je prenehal biti. Postavili so drugega, ki je sultan po imenu, vladajo pa danes Mladoturki,

ki sicer obetajo moderno vlado. Kako se obneso, pokaže bodočnost. Dobro znamenje pa je na vsak način, da se je tudi na Turškem izvršil prevrat na boljše, prevrat iz absolutizma v konstitucijo.

Volitve na Štajerskem.

I.

7. maja so na Štajerskem volili v delavski (splošni) kuriji deset poslancev. Socialna demokracija je v prvem boju izvojevala štiri mandate; izvoljeni so sodrugi Resel, dr. Schacherl, Hilari in Jodlbauer. V ožji volitvi pa je bil izvoljen sodrug Horvátek, žal, da so te zmage — zmage nemških štajerskih sodrugov. Mi Slovenci smo tudi v dveh okrajih kandidirali, in sicer s drugo Sitterja in sodr. Kitteka. Propadla sta oba; klerikalca dr. Korošec in Pišek sta zmagala... Ne bo pa odveč, če se popečamo nekoliko s temi volitvami in pokažemo na število glasov, ki sta jih dobila sodr. Sitter in Kittek.

Sodr. Ign. Sitter je kandidiral v okraju Celje—Brežice—Slovenji gradec. V posameznih občinah je bil izid sledeč:

Občina	Sitter	Brinar	Pišek
Šoštanj	11	34	61
Škale	8	2	54
Vuhred	46	20	6
Velenje	38	3	62
Mislinja	59	4	34
Vuzenica	15	35	3
Sopota	36	—	—
Sv. Krištof I.	6	5	50
Sv. Krištof II.	9	1	35
Dol	27	7	38
Vransko	1	6	18
Šmarje okolica	6	17	144
Videm	19	3	87
Rimske Toplice	9	—	35
Št. Jurij ob juž. žel. okolica	16	35	125
Pišce	37	14	81
Rigonca	2	1	4
Zakot	9	3	2
Sela	4	—	7
Blanca	6	2	29
Sevnica	15	5	42
Sv. Lovrenc pri Prožinu	11	1	9
Janžev vrh	29	—	14
Št. Pavel pri Preboldu	28	26	54
Polzela	20	18	76

Občina	Sitter	Brinar	Pišek
Zidani most	96	16	28
Trbovlje	1159	48	137
Hrastnik	322	95	19
Ponikva	1	13	76
Sv. Peter pod Sv. goro	7	55	45
Škofjavar	9	26	11
Celje II	142	33	70
Celje I.	58	15	49
Grize	39	6	29
Petrovče	42	52	84
Loka pri Zid. mostu	3	6	22
Sv. Rupret	1	—	77
Bojsno	19	1	7
Gaberje	7	2	19
Globoko	1	9	59
Obrež	19	4	4
Kapele	3	60	7
Teharje	149	6	42

„V krajih Razbor, Sele, Vrhé, Trbonje, Golovabuka, Št. Ilj pod Turjakom, Sv. Anton na Pohorju in na Muti, Št. Andraž pri Polzeli, Št. Janž, v obeh Jurkloštrih, pri sv. Jeronimu, v Št. Petru, v Mariji Gradec, v Obrni, v Mozirji, Slivnici, Ljubno, Bočna, Kozje, Sv. Stefan pri Žusmu i. t. d. i. t. d. ni dobil sodrug Sitter niti glasu. Razume se, da so to čisto kmečki, večinoma gorski kraji, kjer so duhovniki komandirali uboge volilce na volišče. N. pr. v Lučah je dobil Pišek kar 128 glasov, drug pa noben nič. V več nego sto vaseh ni dobil naš kandidat nobenega glasu, to so seve kraji, v katere ni mogel priti na shode, kajti okraj, kjer je kandidiral, je tako razprostrt, da bi rabil tri leta, če bi hotel vsako nedeljo na vse kraje... Kljub temu pa je bilo 2752 glasov oddanih zanj, in to v krajih, na katere je lahko ponosen! Trbovlje, Hrastnik, Zidani most i. t. d. Zavedno delavstvo se je pokazalo moža! Pri drugih volitvah v tem okraju bo bilanca drugačna. Ne bo več na klerikalca pripadlo 6000 glasov — tudi liberalec ne bo dobil niti 1700 več, kot jih je sedaj, kajti da se naravnost mogočno razširja po Sp. Štajerskem delavska zavest, so dokazale pač te volitve! Dalje prih.

ZMES.

V organizacijo! Strokovno tajništvo za slovenske delavce naznanja, da se je odslej obračati vsem delavcem po Slovenskem, ki žele pojasniti v strokovnih delavskih zadevah, na naslov: strokovno tajništvo, Ljubljana, Šelenburgove ul. 6/II., ker je v tem domu sedaj središče ljubljanskih delavskih organizacij.

Narodna delavska organizacija. Liberalni agitatorji z Ribnikarjem in Žerjavom „na špici“ strašijo po deželi ter blate socialno demokracijo. Smejemo se tem Zizibambulam, kajti soc. demokracija je vzrastla iz delavstva za delavstvo, reprezentira kri in meso delavstva — zato so vsi poizkusi takih liberalčkov zaman! Liberalci izgubljajo tla povsod v tistih krogih, kamor spadajo po svojih „nazorih“, zato so se sedaj vrgli na delavce, češ: morebiti najdemo tu kaj terena za naše neumnosti. No — delavci pa so že prezeli za škricke iz ljubljanskega magistrata in iz ljubljanskih advokatskih pisarn.

Ali se liberalci kaj ločijo od klerikalcev? Prav malo, oziroma nič. Pri volitvah v zavarovalnico zoper nezgode, so liberalci agitirali za klerikalne kandidate, sedaj pri volitvah v penzijski zavod zasebnih uradnikov se godi isto. Na Jesenicah so na shodu dne 9. maja volili klerikalci liberalnega kandidata za predsedstvo shoda. Itd. itd.

Kaj so „Sokoli“? Zadnji čas vidimo, da se vgnezujejo v sokolskih društvih nasprotniki delavskega ljudstva, namreč da se „Sokole“ pripravlja za pionirje proti socialni demokraciji. To vidimo v Tržiču, na Jesenicah, v Zagorju, v Ljubljani. Prav tako, bomo saj videli, s kom imamo opraviti. Pozor torej, sodrugi!

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico se znamenito razvija. Te dni odpre v Vodmatu drugo prodajalno. Delavci v Ljubljani in okolici, pristopajte za člane tega društva! Pristopnina eno krono, delež 20 kron, ki se ali takoj vplačajo, ali v več obrokih.

„Vojna in socialna demokracija“ Delavska tiskovna družba v Ljubljani je izdala zopet poučno brošuro z naslovom „Vojna in socialna demokracija“, ki obsega govore poslancev dr. Rennerja, Seitzja, dr. Adlerja, Daszynskega in dr. Soukupa v državnem zboru. Govori so prekrasni in vredni, da jih vsakdo prebere in se zamisli nad

:: Našim rodbinam priporočamo ::

Kolinsko cikorijo!

njimi. Brošuro krasita sliki posl. dr. Adlerja in Daszynskega. Cena le 30 vin. Brošura se dobi v Delavski tiskovni družbi v Ljubljani, Šelenburgove ulice 6/II., in pri kolporterjih v vsakem delavskem kraju.

Majski List za 1. 1909. Res lepo opremljeni Majski List za letošnje leto se je zelo priljubil. Imamo ga v Delavski tiskovni družbi še nekaj izvodov v zalogi, nakar opozarjamo cenjene čitatelje. Cena 40 vin.

„Oče naš“ in kazenski paragrafi. Pred dobrim letom je zaplenil znani madžarski škof Parvy slovaške molitvenike, ki jih je izdal slovaški kat. župnik Hlinka, ker se v njih piše o Mariji kot o zaščitnici Slovakov. Soc. dem. madžarski časopis „Nepsava“ je odgovoril na to zaplembo s satiro, v kateri pravi: Slovaški „Očenaš“ je molitev, ki se na Madžarskem pregrešuje na več krajih proti kazenskemu zakonu. N. pr. besedici „Oče naš...“ sta kaznjivi po § 254 kaz. zak., ker označujeta nekoga za očeta, ki ni po zakonu oče.

„Pridi k nam, tvoje kraljevstvo“... je zločin po § 127, po katerem tvori veleizdajstvo vsako dejanje, ki stremi za tem, da pride madžarska zemlja v tuje roke. „Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji.“ To je proti § 273, po katerem se z zaporom do petih let kaznuje vsakogar, ki se ne pokori veljavnim zakonom. Ta del „očenaša“ pa je proti zakonom!

„Daj nam naš vsakdanji kruh.“ Te besede so proti § 66, ki pravi, da je beračenje brez uradnega dovoljenja prepovedano. Kaznjive pa so tudi kot prestopki proti ministrski naredbi št. 18.613 od 22. aprila 1882. glede — zbiranja miloščinje.

„Odpusti nam naše grehe, kot mi odpustimo“ itd. — vse to je proti zakonom in se mora zabraniti v interesu madžarske države.

„Ne vodi nas v izkušnjo, temveč reši nas vsega zlega“ — s tem je izrečeno največje pobunjenje proti madžarski državi, ker tu se brez vsake dvombe smatra Madžare za „zlo“ in se jih izkuša rešiti.

Vsled te znamenite satire se je znašel odgovorilnik „Nepsave“ pred — sodnijo radi „zasmevanja“ „očenaša“. Ko je pa pogumni mož (socialdemokrat seveda!) razložil porotnikom, da se tu ni nič norčeval iz molitve „očenaš“, ampak da je edino dokazoval, da se more po zgledu

škofa Parvyja zapleniti vse in tudi „očenaš“ pa je bil oproščen, ker so porotniki uvideli, če se pojde tako proti Slovakom kot hoče škof Parvy, potem se najde v najponižnejši molitvi ali želji zločine proti veljavnim paragrafom kaz. zakona!

Z Ogrskega. Madžari potlačujejo slovaški tisk na uprav pregrozne načine. 16. sušca je bil obsojen Jan Greguška, ki je napisal eno serijo člankov v „Slovensky Tyzd'nik“ na eno leto ječe in 1500 kron kazni. En dan popreje pa so obsodili Stepana Hyla, sotrudnika istega lista na 7 mesecev ječe in 3000 kron kazni.

Lev in žaba. Lev je začul regljati žabe. Prestrašil se je silovito, mislil je, to morajo biti grozne zveri v vodi. Pa vspel se je z životom in čakal pozorno, kaj pride iz mlakuže. Prilezla pa je čez čas — žaba. Stegnil je tace in jo stisnil, rekoč: „Od danes naprej se ne bojim več ničesar, kar ne bom videl.“ — Prav tako je tudi na svetu. Delavstvo si iz tega marsikaj lahko nauči!

Iz Zagorja.

Občinske volitve. Ta mesec se bodo vršile v naši občini volitve občinskih odbornikov. Naša stranka se bode volitev v tretjem razredu udeležila ter postavila brez vsakega kompromisa lastne kandidate. Izida volitev se danes še ne more vedeti. Gotovo je samo to, da bomo napeli vse moči, da tudi delavstvo in obrtniki, kakor tudi kmečki stan dobi res zastopnike, kateri ga bodo zastopali, ne v lastnem interesu, kakor se je godilo doslej, temveč da bode tudi njihov glas zadobil pravi odmev. Delavci bomo imeli pri tej priliki tudi videti naše nasprotnike in se jih bomo tudi zapomnili. Da se bodo vsi, kar je delavstvu sovražnih, združili, to dobro vemo, kajti kakor hitro se gre proti delavcem, potem se združijo tudi najhujši nasprotniki.

Prvi majnik se je slavil tudi letos prav sijajno. Dan pred prvim majem je sicer deževalo celi dan, zvečer je še celo toča začela plašiti. Na dan prvega maja pa se je nebo zjasnilo in bil je res pravi majski dan. Nad steklaro je vihrala velika rdeča zastava, istotako tudi nad delavnicami steklobruscev. Kamor si se ozrl, povsod si videl mlaje z rdečimi zastavami, tudi veliko hišnih posestnikov je razobesilo zastave, posebno na Toplici, v Kisovcu in na Lokah. Samo gospodje liberalni gostilničarji iz Zagorja niso

razobesili zastav v znak, da so delavcem sovražni. Ob grmenju topičev se je pomikal izprevod iz Kisovca na Toplice i. t. d. Ob 9. uri se je vršil ob obilni udeležbi shod. Popoldan je bila veselica, pri kateri so se udeležniki znamenito zabavali. — „Slovenskemu Narodu“ pa že ni povšeč, da se je tako veličastno vršil naš veliki praznik, ter zabavlja prav po liberalno. Trdi, da je bilo v izprevodu tako majhno število, da je bilo so druga Čobala sram. Gospodje liberaloni, kakšno število je pa vas, kadar „ausrikate“, razen par mladeničev (mogoče prihodnjč še nemčur Kersch-nigg), vseh skupaj poprej deset, sedaj eden več! Saj ste res lahko ošabni.

Naše konsumno društvo jim že tudi gre po glavi, našim liberalcem. „Slovenski Narod“ blebeta nekaj o našem konsumu, češ, tako in tako. Mož, ki pisari te neumnosti, je nevednež! Da jim konsum leži v želodcu, to že verjamemo, kajti konsum regulira cene v Zagorju. Ko bi ne bilo konsuma, bi gospodje trgovci imeli drugačne cene, kakor so danes. Gospôda, le pridite na prihodnji občni zbor z vašim Kersch-niggom na čelu; bomo saj videli, kako bode. V Zagorju vemo, da je v Avstriji sploh malo tako izborno upravljanih konsumnih društev, kot je naše. Če gg. liberalnim kramarjem naš čisti dobiček ni všeč, se lahko pomaga, kajti potem si naj kar pripravijo odhodnice ... Capito?

Preplašeni zizibambulci. Že nekaj časa se je čulo, da nameravajo sokoliči napraviti zizibambulsko organizacijo. Imeli se že baje več tajnih sestankov v gostilni pl. Podskalskega; a odločiti se dolgo niso mogli, ali bi poizkusili ali ne. Kar naenkrat se vendar skorajžijo, menda pod vplivom Oberzizibambule Kersch-nigga, ter skličejo (seveda tajno) shod v nedeljo 9. maja v velikih prostorih Müllerjeve gostilne, nadejajoč se ogromne udeležbe. Vabil so baje razdelili okrog 200. Vabila je tudi osebno delil gospod Oberzizi. Ker se pa delavci niso pustili vzeti tega špasa, so šli tudi oni pogledat, koliko bode zizibambulcev. Ko je gospod Škerl videl prihajati ljudi, si je gotovo mislil, „to bo pa že danes dan za nas“. Ivan, pa, ko je videl prihajati naše sodruge, je poslal po gospoda Viktorja, naj zabije vrata in glej, svetega Jožefa s sekiro in žago, prišel je, ter zabil prav pošteno vrata. Okolu četrť ure se pa vzdigne gospod Škerl in ž njim Oberzizi ter odkorakata pri drugih vratih, ki so bila samo za-

klenjena, v srednjo sobo. Razume se, da so za njima tudi šli naši sodrugi. Dvorana je bila takoj polna. Škerl, ker je menda že bil poučen, da so ti presneti socialisti tu, pregleduje ves preplašen na vse strani, kaj da bo; Oberzizi pa hodi mrmraje od okna do okna gledat, kdaj pridejo bataljoni zizibambul. Kmalu primaha regiments-tambur klerikalni Wake, oži prijatelj Oberzizita, in za njim še kakšnih 15 sokoličev. Ti vsi razkačeni začno vpiti. To je socialistična izobrazba, ker nas ne pustite zborovati. Delavci so jim seveda zagotovili, da se jih ni treba bati. Ako res mislijo pomagati delavcem, potem naj bodo zadovoljni, da jih hoče delavec poslušati. A vse zaman. Kakšen shod da so sklicali, sami niso vedeli; eni so trdili, da je občni zbor, drugi sestanek, tretji § 2 i. t. d. — še ubogi Škerl ni vedel, pri čem da je. Da se je Škerl zelo bal, dokazuje to, ker je vprašal enega sodruga, ali bodo ti ljudje mirni ali ne, on je menda mislil, da ima tržaške krumirje pred sabo, kateri, če ni drugače, začno tudi z nožmi. Okolu polpetih pa komandira Oberzizi: „Kar je naših, vsi v spalno sobo, pod streho.“ In odšli so vsi poparjeni, kakšnih 15—20 jih je bilo. Naši sodrugi so jim aplavdirali na čvrstem odhodu, češ, čudni prijatelji delavcev, ki se delavcev boje. Potem smo pa imeli sami sestanek in sodr. Čobal je natančno orisal namen teh škodljivcev. Izdala se je tudi parola, da bodo od sedaj delavci čisto drugače postopali in da se bodo držali še bolj gesla: svoji k svojim. Na ta za zizibambulce žalosten način se je končal prvi poizkus med delavce zanesti narodni prepir.

Kakor so drugi pripovedovali, je gospod Škerl pod streho v spalni sobi kvasil vse mogoče o socialistih, da denar na Dunaj židom pošiljajo in da delavci nimajo od tega nič; štel si je za zaslugo, da so zizibambulci tudi v Carigradu posredovali, da lahko turške žene odkrite hodijo. Sokoliči so bili baje prav razvneti in ponosni na to veliko zmago.

Gospod Kersch-nigg se razvija. Ko je bila lansko leto veselica bralnega in sokolskega društva na vrtu gospe Weinbergerjeve, tedaj še mož ni bil liberelec. Veselica se je vršila seveda do ranega jutra, seve ob groznem vrišču in hrupu. In tedaj je izjavil sedanji „liberelec“ napram enemu naših sodrugov (ime je na razpolago): „Ali ste slišali sinoči, kakšno rjojenje je bilo, to so več kakor zverine, ti prokleti liberalci.“ Mi tega moža

liberalcem privoščimo iz vsega srca, kajti: dobre duše že pridejo skupaj. Da pa imajo liberalci tako dober želodec, je tudi dobro. Če se bo pokvaril, na razpolago je Ribnikarjev Dolfe, po obrtu: živinozdravnik.

Zagorski sokoliči trosijo med nezavednim delavstvom laži, da se ves denar, kar se vplača, pošilja židom, da se redijo iz tega denarja, in druge take laži. Da se bode tem lažnjivcem enkrat zavezalo jezik, bodi sledeče povedano: Ko je bila v Labinju stavka rudarjev, ki je trajala štiri mesece, se jim je izplačalo podpore okoli 30.000 kron in so tudi dosegli skoro vse, kar so zahtevali. Ako bi imeli ti rudarji tako organizacijo, kakršno si predstavljajo zagorski sokoliči, bi morali vplačevati skozi 20 let, predno bi spravili tako svoto skupaj. Med tem časom bi se pa morali pustiti izkoriščati od kapitalista, kolikor bi se mu zljubilo. Zakaj se pa slovenski kapitalisti organizirajo mednarodno? Seveda delavec bi se ne smel, on mora biti narodno organiziran, da pozabi v narodnem prepiru na svoj želodec in če ga ta boli, mu bodo svetovali ovitke s trikoloro, pa bode sit, kapitalizem, naj si bode slovenski ali nemški, se bode smejal, da je svoje rojake tako opeharil.

Da bode videli, gospôda liberalna, koliko se je plačalo v letu 1907 našim organiziranim delavcem na podporah, navedemo številke:

potovalne podpore	se je plačalo	163.000 K
brezposelne „ „ „ „	1,148.000 „	
boln. in pogreb. podpore „ „ „	1,123.000 „	

ter nad 400.000 K raznih drugih podpor. Da je nekaj plačanih, kateri so nastavljeni pri raznih društvih, je že res, ali bode vaš Škerl zastoj delal in živel od zraka? To že verjamemo, da ne bode živel od delavskih grošev, temveč večinoma od kapitalističnih zlatov, kajti stara resnica je pač, da take „narodne organizacije“ kapitalisti podpirajo prav radi, ker imajo od njih dobiček. Izdajalci pač vedno živijo od Judeževih grošev. V Zagorju vas bodo, gosp. zizizambule, veseli taki delavci, ki delajo pri narodnjakih, kakor Meden in Weinberger. — No, pa saj se bomo še bolj razumeli.

Iz idrijskega okraja.

Prvi maj v Idriji. Letošnja proslava prvega majnika je bila nad vse impozantna. Delo v rudniku je v celem obsegu počivalo. Tudi pri

posameznih privatnih podjetnikih se ni delalo. Mesto je imelo praznično lice. Rdeče — tupatam tudi slovenske zastave — ki so plapolale raz streha, so pričale, da se vrši v Idriji veliko slavlje. Na predvečer 1. majnika so bila domovanja proletarcev zelo lepo razsvetljena. Napisi: „Proletarci vseh dežel, združite se!“ „Bratje — 1. maj je naš praznik!“ i. t. d. so bili krasno razsvetljeni. Na gričih so se bajno svetili v sto in sto lučih transparenti s primernimi napisi... Delavska godba pa je igrala na velikem trgu vesele komade v proslavo našega praznika... Ploha, ki se je vlila po deveti uri, je skončala predmajsko slavlje. V podružnici rudarjev je pa predaval sodr. Anton Kristan o razvoju delavskih organizacij z ozirom na majsko slavlje in njegov vpliv na delavske organizacije. Drugo jutro — 1. majnika — je ob peti uri na velikem trgu mrgolelo ljudstva. Godba je zasvirala — rudarska organizacija je razvila svojo krasno rdečo zastavo, ki je v lepem jutru mogočno vsplapolala nad mnogobrojno množico in — izprevod se je začel pomikati po mestu... Vsi udeleženci z lepimi majskimi znaki — dve zastavi skupaj speti, na eni strani podoba Karla Marksa, na drugi strani rdečo zastavico z napisom: Z združenimi močmi — veselje na obrazu, ponos, da se začenja z lepim jutrom naš proletarski dan! — Ob 9. uri je bil shod v prostorni dvorani pri Črnem orlu. 1000 udeležencev shoda — če ne več — poslušalo je z radostnim utripanjem svojih proletarskih src veličastno himno, ki jo je zapel delavski pevski odsek... Bučalo je po dvorani: „Že zadnja bitva vsplala, hola hoi, le naprej — Internacionala bo ljudski rod odslej...“ Sodrug Anton Kristan iz Ljubljane pa je nato govoril o prvem maju in njegovem pomenu špeciélno glede na politični položaj v Avstro-Ogrski. Burno ploskanje je sledilo lepim izvajanjem govornika. — Ob eni uri popoldne se je zbrala pred društvenimi prostori nepregledna množica, ki se je zopet vzvrstila v sprevod in odkorakala s kolesarji, ki so imeli bajnookrašena kolesa, in z godbo na čelu — pod razvito zastavo — na „Zemljo“, kjer se je ob dveh začela ljudska veselica. Mal dežek je tupatam motil slavnostno razpoloženje. Ob 7. uri zvečer je bila veselica končana. Vsi so bili veseli, ko so se vračali domov, češ, lep praznik je naš delavski praznik Prvi Maj.

Čuden odgovor smo brali v „Slovenču“ na vprašanje Spodnjeidrijčanov, kaj je z zapuščino 4000 kron, katero je sprejel katehet Oswald in ki je namenjena revežem. „Slovenec“ prizna, da je Oswald sprejel to svoto, pravi pa, da so in bodo reveži dobivali tako, kot je zapuščeno, ne pa, kakor bo „Naprej“ hotel, ki mu nič mar ne gre. Tak je torej odgovor. Kako se ima svota razdeliti med reveže, to sme vedeti samo Oswald. Po mnenju „Slovenčevega“ dopisnika je torej Oswald največji revež, ker sme razpolagati s celo svoto, namenjeno revežem. Oni, ki so res reveži, pa nimajo pravice, niti vprašati po tem, kar jim gre. Svetujemo vsem prizadetim, da se pobrigajo, kako je s to zapuščino, če ne bo res ostala v nikdar polni farški bisagi.

Razmere na naši c. kr. rudniški šoli so vedno bolj kričeče. Naša rudniška kot šolska uprava že dalj časa namešča kot brezplačno učiteljico gospico Koschin, ki nima izpita in je tudi popolnoma nezmožna, da poučuje v slovenskem jeziku. Vprašamo slavno rudniško vodstvo, kako se more izrabljati na škodo učencev nezmožnost učiteljice, ki nima izpita, ter se jo namešča celo zadnji šolski semester, ki je važen za izpraševanje otrok. To ne odgovarja trditvi, ki se navaja v odgovoru rudarskega vodstva na resolucije od 21. marca t. l., kjer se pravi, da se posveča vso pozornost ne le na dekliški, ampak tudi deški šoli.

Denuncijantje so postali naši klerikalci od zadnjih občinskih volitev. Obdolžili so kar 21 naših ljudi, da so se dne 26. marca „nespodobno“ vedli. Poklicani so bili res k okrajnemu glavarju dne 6. t. m. Glavar pa je vse oprostil, ker ni bilo dokazov za prestop. Med povabljenimi pa nismo videli niti enega klerikalnega razgrajča, še grajskega čuvaja Novaka (p. d. Muho) nismo videli, ki ga je morala tisti dan policija iz mestne hiše vreči vsled kravalov, ki jih je tam provzročil. Svetujemo g. okrajnemu glavarju, da v prihodnje tega moža pokliče na odgovor. G. Golija, ki je sam priznal, da je njegov oskrbnik delal kraval ter izzival ljudi pred volilno dvorano, pa naj povabi za pričo. S tem bo izvršeno pravično dejanje.

Nekateri trgovci, so se dogovorili, da manifestirajo na 1. maja skupaj z delavstvom s tem, da zapro ob 1. uri popoldan svoje trgovine. Ko je pa g. Goli zvedel za to, je poslal takoj svojega sina od trgovine do branjarije, da je agitiral proti temu dogovoru. Delavci, zapomnite si to!

Pozor, sodrugi iz Otaleža in okolice! Dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši pri g. Francu Vogriču na Travniku javno predavanje o predmetu: „Postanek in razvoj človeške družbe“. Predava profesor dr. Dragotin Lončar iz Idrije. Po končanem predavanju se vrši važna sejo zaupnikov. Pridite vsi!!

Kolesarji, pozor! Dne 23. t. m. priredi kolesarsko društvo „Sloga“ izlet v Cerkno. Zbirališče pred g. A. Kogejem. Odhod ob 1. uri popoldan; reditelja Iv. Gnezda in Vinc. Poženel.

Zahvala. Odbor za prireditev majskega slavlja v Idriji se tem potom najtopleje zahvaljuje vsem onim, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je majska slavnost tako impozantno obnesla.

Sodrugi, ki rabite tobak, kupujte ga vedno tam, kjer imajo naročeno naše delavsko časopisje. Dozdaj se vam priporoča edino tobakarna g. Šepetavca v Idriji.

Člani konsumnega društva, pozor! V kratkem prične g. Franc Hlebec, mesarski mojster, sekati meso za naše člane tam, kjer je bila že nekdanj mesnica. Člani dobe konec leta dividendo; hodimo torej: svoji k svojim!

Z Jesenic.

„Liberalen“ shod. 9. maja je bil pri nas v vsakem oziru izboren dan. Liberalci so sklicali javen shod, katerega smo se tudi socialni demokratje udeležili. Pri volitvi predsedstva je prišlo do difference: liberalci — bilo jih je okrog 40, z Jesenic, Javornika, Dovjega in Radovljice — so predlagali dr. Vilfana, advokata in deželnega poslanca iz Radovljice, socialni demokratje pa sodruga Simona Ogrisa, sodarja z Jesenic. Nastal je vrišč. Neki posojilniški uradnik, Spitzer po imenu, je štel glasove — imel pa je taka očala, da je videl vsakega liberalca v dveh osebah, dva socialna demokrata pa v eni osebi. Nastel je zato 93 liberalcev in klerikalcev z gerentom Čebulom vred ter — 36 socialnih demokratov. V resnici pa je bilo socialnih demokratov 60, liberalcev 43 pa 13 klerikalcev. Naši so se posmehovali računarju Spitzerju, češ, srečna posojilnica, ko ima tako izborne številkarje. Nastal je hrušč in trušč. «Sokoliči» so vpili, grozili, Schrey je mahal z rokama, komisar Kordin pa je pretil z razpustom shoda. Socialni demokratje smo se smejali — končno pa je vstal soodr.

Anton Kristan, ki je prisel s sodr. Kocmurjem na Jesenice na važno sejo ter se po seji tudi udeležil shoda, ter proglasil: Shod so sklicali liberalci; mi nočemo, da bi se nam reklo, da smo mi povzročili razpust shoda; zato dopuščamo, da predseduje dr. Vilfan, ali zagotoviti se nam mora, da dobimo besedo ter da se ne bo delalo trušča, ko bo naš govornik govoril. Dr. Vilfan je ves vesel dal zagotovilo, da se to zgodi. Nato je začel govoriti dr. Oražen o šolstvu, o justici, o financi, o Nemcih; še dosti objektivno, seveda plitvo in površno. Ko je končal, ni nihče vedel, čemu je govoril, kajti njegov konec: «Zato pa je potreba, da se narodno-napredna stranka čvrsto organizira ter ustanovi politično društvo na Jesenicah» ni odgovarjal prejšnjim izvajanjem. Za njim je dobil besedo «veleum», Ribnikarjev Dolfe, ki je poročal — o «Narodni Delavski Organizaciji» — laž za lažjo — lagal je, da je slovenska socialna demokracija pod komando žida Adlerja, lagal je, da so socialni demokratje na Slovenskem protislovenski, da pošiljajo svoje otroke v šulferajnsko šolo, da so v Trstu vedno proti slovenskim delavcem, zato ker so ti reveži — Slovenci. Lagal je brezstidno in hvalil N. D. O., ki je obljubljena dežela za delavce! Povedal je take reči, da so se mu vsi smejali. Dejal je: ker smo narodni delavci pri deželno-zbojskih ožjih volitvah v Ljubljani volili Turka proti Kristanu, sta nam sedaj «Slov. Narod» in ljubljanski magistrat pomagala pri stavki tramvajskih uslužbencev. Lagal je, da je v ljubljanski N. D. O. — organiziranih tisoč ljudi. Sodruga Kocmur in Kristan sta ga pri vsaki laži takoj prijela, zalučavši mu v obraz: Dolfe, lažež —; spravil je vse; debel je mož in debelo ima kožo, še debelejšo pa vest. Ko se mu je pa reklo, da ima Ribnikar celo za nevesto — Nemko, zatajil jo je... Ubogo dekle, kaj bo reklo, ko vse to zve... Po Ribnikarjevi mešanici je vstal zopet dr. Oražen ter predlagal v odbor učitelja Zupančiča iz Rateč, Hkavca, gostilničarja z Javornika, Potočnika s Koroske Bele, Humra z Jesenic i. t. d. — vse te mu je ob splošnem smehu potrdil sodrug Anton Kristan, češ, so že «ta pravi», samo pri učiteljih je omenil, da ni prav, če se jih voli, ker so učitelji vendar izstopili iz stranke liberalonov... Nato je dal besedo dr. Vilfan sodrugu Antonu Kristanu. Ribnikarjev Dolfe je stopil med «Sokolice», ki so imeli piščalke v ustih kot otročki, ki imajo hlačice zadaj preklane, ter jim dal

«befel». Začeli so žvižgati, cviliti, vpiti... Sodruga Anton Kristan se je smejal ter povedal: «To smo mi pričakovali, in prav je tako, kajti s tem je podan dokaz, da se bojite, da bomo pojasnili tu Vaše laži. Ljudje so pritrjevali, češ, zdaj jih poznamo, najprej se lazejo, potem pa zbeže... Ko se hrup ni poleg — «Sokolici» so kljub Vilfanovemu «mirjenju» piskali — je komisar razpustil shod... Orožniki so izpraznili dvorano... Socialni demokratje so odšli v gostilno k Jelenu, kjer so improvizirali diskusijo, v kateri sta sodruga A. Kristan in Ivan Kocmur povedala, kako nečuvno hinavsko postopajo liberalci in z njim vred takozvani Narodni delavci, ki niso nič drugega kot izdajalci delavstva. Sklenilo se je tudi, da se vrši na nedeljo, 16. maja velik ljudski shod z dnevnim redom: 1. Delavstvo in narodnost. — Narodna delavska organizacija in socialna demokracija; 2. Novi davki. — Upamo, da ne bo ostal nedeljski shod za nas brez uspeha. Število organiziranih sodrugov se gotovo poveča, kajti mnogi so izprevideli, da zizibambule ostanejo le zizibambule.

Luč prosvete in prave izobrazbe razširja katoliško delavsko društvo, tako je pisal „Slovenec“. Kakšna je ta prosveta, izobrazba? Popačene igre hodijo gledat, kjer se kazi dramatična umetnost, kjer se skrivajo prizori, ki se nahajajo v življenju, ker malone pri vsaki igri vidiš mučenike za sv. vero, ali pa Marijin kip. Ali je to izobrazba? Katoliški dom je shajališče jeseniške duhovščine in zaslepljenih delavcev, kjer se dela sovraštvo do nasprotno mislečih, kjer se zabavlja nad poštenim organiziranim delavstvom, nad socialno demokracijo. Besed imajo klerikalci za delavstvo polna usta, kadar pa treba kaj storiti za delavstvo, ne store nič. Vedno in povsod se kažejo klerikalci sovražne proti vsemu, kar stori soc. demokracija. Sovražstvo proti soc. dem. je gonilna sila klerikalcev. Klerikalec bo vedno volil rajše kapitalista nego soc. dem., zato je najlepši dokaz jeseniška duhovščina. Boj zoper soc. dem. je prvo, vse drugo je postransko.

Velikanskega pomena je novo polit. delavsko društvo; nastopalo bo pri vseh volitvah, pa postavilo svoje kandidate tudi za občino, tako piše Zabukovec v „Slovencu“. Toraj ne velja več kompromis z liberalci, kajti ti so sklenili skupno delo proti nemški tovarni, sedaj bo pa le novo politično društvo odločevalo in postavljalo kan-

didate. Novo polit. društvo pa je kršč. socialno, in kot tako ne bo nikdar postavilo naprednjake za kandidate v občino. Župnik Zabukovec jih pa vabi, naj vstopijo vsi, ki ne morejo biti „liberalci“ ali soc. demokratje. Toraj bodo liberalci pri prihodnjih obč. volitvah osamljeni, in Zabukovec se jim bo v pest smejal tam v Križih pri Trziču.

Pred kratkim smo imeli volitve za bratovsko skladnico. Vodstvo je izdalo glasovnice, na katerih je bilo zapisano: ime volilca, oddelek, kjer dela, in pa število, koliko jih je voliti. Delavstvo je bilo zaradi takega postopanja silno ogorčeno, trgalo je in nazaj pošiljalo glasovnice. Vodstvo se je pa zballo še ob pravem času in je izdalo nove prazne glasovnice. Voliti je 80 mož. Izid še ni znan. Doba izvolitve traja 5 let. O izidu bomo poročali prihodnjič.

„Slovenec“ je poročal, da je bilo na našem shodu 2. maja samo 30 udeležencev, dasiravno jih je bilo najmanj petkrat več kljub slabemu vremenu. Soc. dem. se čudijo, kako more kat. župnik Zabukovec tako lagati. Saj je vendar laž greh, ali ne, g. Zabukovec. O udeležbi na kler. shodu na Javorniku pa previdno zamolči. Tam jih pa res ni bilo nad 30, to priznavajo njih lastni člani. Gotovo se je župnik zmotil in zamenjal naš shod s klerikalnim.

Iz Trziča.

23. maja bo velik ljudski shod pri Pelerju. Dnevni red bo: „Novi davki — nova draginja“. Govoril bo sodr. Etbin Kristan, pisatelj iz Ljubljane.

Prvi maj smo letos tudi v Trziču praznovali, in sicer prvič! Za nas je bil to res prvi „Prvi maj“. Govoril je na shodu zvečer sodr. Fr. Bartl iz Ljubljane, ki je razložil v lepem govoru zahteve, ki jih stavlja delavsko ljudstvo na prvi maj.

Zizizambule se oglašajo tudi pri nas s svojo pederznostjo. Obžalovati je take delavce, ki nočejo ali ne morejo še izpregledati, da je vse ribnikarstvo navaden političen švindal. Liberalci se hočejo z delavci pomladiti — „Sokoli“ naj tvorijo prehod... No, no — zavedni tržiški proletarci so socialisti, ki stojijo na razrednem delavskem stališču in ki se ne premaknejo niti za las, vedoč namreč, da bi, včlanjeni v kaki rumeni N. D. O., samo škodovali samemu sebi.

Iz Hrastnika.

Ob volitvah smo se dobro držali. Za Sitarja je bilo oddanih 322 glasov. Za oba nasprotnika pa komaj 120 skupaj. To je lep napredek! Hvala zavednim volilcem!

Na dan volitev so rudarji v Hrastniku ter sploh delavci pri nas pokazali, da znajo solidarno postopati. Želeti je, da se ta solidarnost ohrani. Zlasti bi bilo potreba, da se sedaj vsi delavci oklenejo „Konsumnega društva rudarjev“ tej v njem kupujejo vse svoje potrebščine. Delavci! Vsi v delavsko konsumno društvo!

V rudniku se zadnje čase precej slabo služi. Opozarjamo merodajne uradnike, da ne napenjajo preveč že tako napetih strun.

Prvi maj smo prav lepo praznovali. Lahko bi pa bilo še lepše. Upamo, da bo drugič.

Iz Trbovelj.

Prvi maj se je pri nas znamenito praznoval. Tako še nikoli. Ljudstvo se probuja v vsakem oziru! Tudi volitve so pokazale, da se delavstvo v naši občini zaveda samega sebe. 1152 glasov je bilo oddanih za sodr. Ign. Sitarja. Nasprotniških je bilo komaj dobrih poldrugsto!

Konsumno društvo lepo napreduje. Na zimo se bomo preselili z njim v delavski dom! To bo veselje, ko bomo tudi doma res — doma!

Naš „Naprej“ se pridno širi po Trbovljah. Le tako naprej! Naj ne bo delavca, ki bi ne bil naročnik „Napreja“.

Najnižje cene. Največji izbor. Skrbno izdelovanje. Preobleke. Popravila. L. MIKUSCH. tovarna dežnikov. Ljubljana. Mestni trg 15.

Naročajte in širite liste „Rdeči Prapor“ in „Naprej!“

Pozor!**Pozor!**

Fotografični aparat
dobro ohranjen, se poceni proda.

Več se izve pri

Ferdinandu Skrabu, urarju
v Idriji šte. 270.

Vabilo

na

javni ljudski
SHOD

ki se vrši

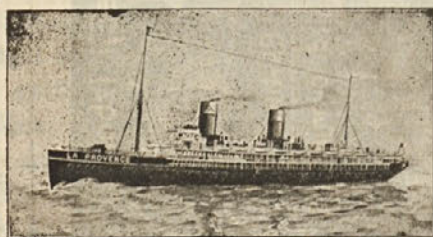
v nedeljo, dne 23. maja 1909
ob pol 3. uri popoldne
v dvorani g. R. Mihelčiča na Toplici.

Dnevni red:

1. Novi davki.
2. N. D. O. in socialna demokracija.

O zadnji točki bo poročal sodr. **dr. H. Tuma** iz Gorice.

Delavci, pridite vsi! Povabijo pa se tem
potom tudi gospodje liberalci in ž njimi združeni
nemčurski nasprotniki. Prostost govora zajamčena.

Samo 6 dni!**DRAGOTIN PUC** 12—11

tapetniški in preprogarski mojster
Ljubljana :: Marije Terezije cesta št. 16.

I. TERDAN, Ljubljana

Križevniške ulice šte. 12

sobni in napisni slikar, pleskar in likar
se najuljudneje priporoča. 12—5

Gostilno in
delikateso
Paa v Idriji
je podpisani prevzel s
1. majem 1909.

Točil bode najboljša vipavska, istrska,
dolenjska ter druga viva kakor tudi pivo.
Gorke in mrzle jedi bodo vsak čas
na razpolago.

Slavnemu občinstvu se najtopleje pri-
poroča za obilen obisk ter zagotavlja
točno in pošteno postrežbo
s spoštovanjem

Andrej Lipušček, gostilničar.**Ed. Šmarda**

12—9

potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 18.

Francoska linija Havre-
New-York samo 6 dni!

Restavracija pri „Zajcu“

Sodnijske ulice šte. 6 12-11

se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in stroji
Ljubljana :: Dunajska cesta 16

priporoča svojo veliko zalogo kuhinjske
posode, okove za pohištva in stavbe, orodje
in rokodelske stroje za vse stroke.
Poljedelske stroje in motorje.

Restavracija „pri Levu“

Marija Terezija cesta šte. 16

se priporoča.

12-12 Beti Kos, restavraterka.

10 zapovedi za zdravje

lično tiskane, vpošlje poštne prosto in zastonj

lekarnar Trnkóczy v Ljubljani.

Dobijo se tudi osebno v njegovi lekarni.

ANTON BAJEC * umetni in trgovski vrtnar

v Ljubljani :: Pod trančo 24-12

Cvetlični salon, izdeluje šopke, vence s trakovi.
Vrtnarija na Karlovski c. 2. - Zunanja naročila točna.

Pozor!

Kdor želi imeti
dobro uro, naj
jo zahteva z
znamko
„Union“ ker
te ure so naj-
bolj trpežne in
natančne,
dobe se pri:

19-5

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani
delničar in zastopnik švicarskih
tovarn „Union“ v Bielu in
Genovi.

Ceniki zastonj in poštne prosto.

Delavci, sodrugi, naročajte le delavski tisk.

Kmečka delavska
gospodarska zadruga
v Dobravljah, Goriško.
Registrovana zadruga z omejeno zavezo.
Ustanovljena l. 1908.

Vino se pošilja od 56 litrov naprej
po jako zmernih cenah.

Podpisano se tem potom zahvaljuje
dosedanjim vinskim odjemalcem, po-
sebnno občenemu konsumnemu društvu v
Ljubljani, delavskemu konsumu v Idriji,
zasebnikom v Mirnu in drugod.

To priliko pa uporabi, da priporoča
veliko množino še neprodanega vipav-
skega naravnega vina iz lastnih kleti zdru-
ženih kmetov iz Dobravelj, Skrilj, Brji,
Šmarji, Rihemberga, Kamnja in bližnjih
vasi, vsem svojim dosedanjim in novim
odjemalcem po Kranjskem, Primorskem,
Štajerskem, Koroškem in drugod.

Zadružno vodstvo.

Svoji k svojim!

Vsem delavcem in delavkam občine Moste in drugod se priporočam za vsa dela, ki spadajo v čevljarsko stroko. Vsak bo pri meni prav izborno postrežen; delam solidno in po zmerni ceni.

FRANC PIPAN

čevljarski mojster

MOSTE PRI LJUBLJANI.

Kašelj.

Kdor trpi na kašlju, rabi naj povsod preizkušeno olajševajoče in zelo okusne

Kaiserjeve prsne karamele.

5120 notarsko overovljenih spričeval kaže uspehe pri kašlju, hripavosti, kataru in zažlemanosti.

Paketi po 20 in 40 vin. — Pravi so le z znamko: «Tri jelke». — Zaloga pri

Danielu Pircu, lekarnarju v Idriji.

Krasne pomladanske novosti

priporoča

24—6

prva in edina slovenska modna trgovina za gospode

Engelbert Skušek

LJUBLJANA

Mestni trg šte. 19.

Delavci, čitatelji! Podpirajte trvdke, ki se priporočajo v „Napreju“.

Gostilna „pri Panju“

Ljubljana, Vegove ulice št. 10
se priporoča slavnemu občinstvu
6—5 za obilen obisk.

Leonardo Galanti, gostilničar.

GRIČAR & MEJAČ, Ljubljana

Prešernove ulice šte. 9

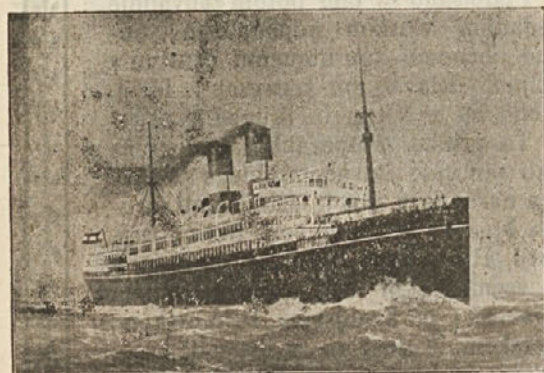
12—7

priporočata v največji izbi po najnižjih cenah

obleke za gospode, obleke za dečke, obleke za otroke, površnike za gospode in dečke, žakete za dame, paletu za dame, plašče za deklice.

Najnovejši in najhitrejši brzoparnik Martha Washington

24—4 vozi čez Ocean saom 6 dni.

Austro - Amerikana:

TRST

New-York
New-Orleans
Buenos Ayres
Argentinijska
Rio di Janeiro.

Vozne liste za potnike in izseljence prodaja:

SIMON KMETETZ

Ljubljana, Kolodvorske ulice 26.